

Wandelen (in) Westerwolde

Route 25 De Oude Spoordijk Ter Apelkanaal, 6,5 km

Na ruim een kilometer komt u op een breed pad (punt 3), dat in een lange, gelijkmatige bocht naar rechts loopt. Een voor veenontginningsgebieden ongebruikelijke bocht: het tracé van de voormalige spoorlijn Winschoten-Ter Apel. Op gedetailleerde kaarten is het spoor terug gemakkelijk te volgen. Van Ter Apel, het overstappunt op spoorlijnen naar Drenthe, naar Sellinger, Jipsinghuizen, Wollingerhuizen, Vlagtwedde, Veele, Wedde, Blijham en Winschoten, waar de Stoomtramweg Maatschappij Oost-Groningen kantoor hield. Daar sloot de lijn aan op het traject Winschoten-Delfzijl. Behalve hier en daar een wachterwoning of een oud stationnetje herinneren zulke wandelpaden, of soms fietspaden, aan de glorie van de stoomtram. De vervoersmaatschappij, kortweg aangeduid als O.G., exploiteerde ook de lijnen Blijham-Bellingwolde en Winschoten-Delfzijl, maar alleen op het zeer bochtige, 37 km lange traject Winschoten-Ter Apel werd winst gemaakt. Zo maakte men ook plannen voor een lijn Vlagtwedde-Onstwedde-Stadskanaal en een lijn Bourtange-Vlagtwedde, maar die bleken financieel niet haalbaar.

Het stoomtramtijdperk in Oost-Groningen duurde van 1915 tot 1948. De tram op smalspoor werd met gejuich binnengehaald: Olle Graitje, zoals men de tram liefkozend noemde, sloot Westerwolde aan op het wereldverkeer. En al was de maximumsnelheid maar 35 km per uur (in de bebouwde kom 10), veel mensen konden toen voor het eerst reizen. Natuurlijk werd er ook gemopperd op de tram, die nogal eens vertraging opliep. Zo kantelde in 1926 bij Veele een wagon doordat een zware stier uit Drenthe met vreemde bokkensprongen het gevaarte uit balans bracht.

Ter Apelkanaal had geen station, maar wel een opstapplaats waar de trein op verzoek stopte, voor mensen evengoed als voor een koppel varkens. Zo kon men elkaars dorpsfeesten volop bezoeken en dat verruimde de huwelijksmarkt in de streek aanzienlijk.

Start: bij de aardappelmeelfabriek Avebe, maar aan de andere kant van het kanaal vóór het plaatsnaambordje Ter Apelkanaal.

1. Voor het plaatsnaambordje Ter Apelkanaal (komend uit de richting Musselkanaal) neemt u de zijweg **rechtsaf** (Odoornerweg)
2. Na 150 m **rechtdoor** over onverhard pad tussen de akkers door
3. Na ca. 1 km loopt u een stukje langs een sloot en gaat u op T splitsing **linksaf** over de vroegere oude spoordijk op; deze blijft u **volgen**
4. Na een minuut of tien bij dijkje rechts aanhouden en pad langs **akkerrand volgen**
5. Na 300 m op kruising met verharde weg **linksaf** (Vetstukkermond)
6. Op driesprong even **linksaf** (Kloosterveenweg), over **brug, rechtsaf** en meteen weer **linksaf** (Hogeweg)
7. Na ruim 1 km op driesprong **linksaf**
8. Ga na 900 m **linksaf** over smal betonnen fietspad **rechts langs het water**
9. Even later **rechtsaf** betonpad blijven **volgen**
10. Na 500 m op driesprong **linksaf**
11. Terug in bebouwde kom van Ter Apelkanaal, na 1 km, op driesprong **rechtsaf** en weer **linksaf**, links langs gebouwen van ‘aanvoerkanaal Ter Apelkanaal’
12. Via één van de twee smalle **bruggetjes** over de sluis terug naar de hoofdweg. Ruim 100 m naar **rechts** bevindt zich het startpunt van de wandeling (Odoornerweg)